

Z agro- in hidromelioracijami do novih izboljšanih obdelovalnih zemljišč

Pridobivanje novih kmetijskih zemljišč in izboljšanje že obstoječih postaja vse pomembnejša naloga, zapisana v dokumentih družbenopolitične skupnosti občine Lj.-Šiška. Kmetijsko zemljiške skupnosti občine Lj.-Šiška in organizatorja zasebne kmetijske proizvodnje — Mercator kmetijske zadruge Medvode. Interes po izboljšanju in pridobivanju novih kmetijskih zemljišč, je vse bolj prisoten, saj ta način predstavlja skoraj edino možnost povečanja obdelovalne zemlje na posameznih kmetijah ter s tem tudi racionalnejšo rabo kmetijske mehanizacije in izkoriščanje novograjenih hlevskih kapacitet, ter večji pridelek.

Medtem ko smo v Kmetijski zadrugi Medvode v preteklih letih uspevali večino manjših agro- in hidromelioracij realizirati s sredstvi KZS občine Lj.-Šiška, si moramo zadnja leta pretežni del sredstev zagotoviti iz sredstev Zveze vodnih skupnosti Slovenije, SIS-a za kmetijstvo in preskrbo občin mesta Ljubljane, LB-GBLjubljana in lastnikov zemljišč.

Pridobivanje ustrezne dokumentacije, tako investicijsko-tehnične kot tudi lokacijske in gradbene, pa zahteva ne malo truda, predvsem pa časa, saj je za agro- in hidromelioracijo potrebno pridobiti vsa soglasja, ravno tako kot za vse druge investicije. Poleg tega pa moramo vse nameravane investicije uskladiti z Območno vodno skupnostjo Ljubljana—Sava saj je v večini primerov potrebno predhodno urediti glavni vodotok, kar je obveznost upravljalca vodotokov — Območne vodne skupnosti Ljubljana—Sava.

Tako imamo v načrtu v letošnjem letu pričetek del na melioraciji »Poljšak«, na območju vasi Vodice, Bukovica, Utik, Selo, Polje, Vojsko, Skaručna na površini ca. 650 ha in na melioraciji »Podutik«, ob potoku Glinščica na površini 45 ha.

Gradbeni projekt, kot tudi ekonomski elaborat je v zaključni fazi, pridobivanje različnih soglasij pa je v teku. V kolikor ne bo pri pridobivanju potrebnih soglasij posebnih težav in bomo pridobili tudi sredstva za izvedbo del, bomo z deli na melioraciji Poljška pričeli v jeseni letošnjega leta, na melioraciji Podutika pa spomladi prihodnje leto.

Programi zajemajo vkop odvodnih kanalov, zaprtih in odprtih dreznah, poseke gozdnih osamelcev, ruvanje in vkop štorov, planiranje terena, kalcifikacija tal in založno gnojenje ter ureditev dovodnih poti do posameznih parcel.

Po izvedbi agro- in hidromelioracij bo večino zemljišč mogoče spremeniti v orno kmetijsko zemljo oz. v dvo-trikotne travnike. Večina zemljišč na planiranih melioracijah je v zasebni lasti, le na področju Vodice del zemljišča v upravljanju Agroemone.

S pridobitvijo novih zemljišč, oz. z izboljšanjem obstoječih, se bo intenzivnost izkoriščanja strojne opreme posameznih kmetovalcev bistveno povečala, hkrati pa se bo povečal tudi prirast mesa, prireje mleka in pridelava krompirja in žitaric, s tem tudi dohodek posameznih kmetij.

Z izboljšanjem zemljišč in usposobitvijo novih, bomo vsaj delno nadomestili del zemljišč, ki smo jih v preteklosti v večji meri, zdaj pa v nekoliko manjšem obsegu izgubili na račun urbanizacije in izgradnje infrastrukture.

Franc Mihovec

Nova varilnica piva pod streho

Po treh letih temeljitih priprav so unionski pivovarji jeseni začeli graditi novo varilnico, ki bo po lanskim ocenah, upoštevajoč pričakovane podražitve, stala 2.850.000 dinarjev. V razvitem svetu je običajno, da pivovarne zamenjajo vsako leto vsaj desetino opreme, oziroma da njihova oprema ni starejša od desetih let. Unionski pivovarji v tem bistveno zaostajajo, saj je povprečna starost njihove opreme že 20 let. Kljub temu pa dosegajo zahodno-evropsko produktivnost.

Zato so v srednjeročni načrt smelo zapisali, da bodo do leta 1990 za posodobitev in avtomatizacijo proizvodnje namenili dve milijardi dinarjev. Prva je prišla na vrsto varilnica, ki je zasnovana tako, da jo bo možno postopoma dograjevati. Do leta 2000, ko bo v celoti končana, bo njena zmogljivost 14.400 hektolitrov pивine na dan oziroma 300 tisoč hektolitrov pивine v špici sezone. O pomenu nove varilnice in potekom gradnje smo se pogovarjali z inženirjem Marjanom Dejakom.

»Dosedanja oprema varilnice je stara 19 let in toliko dotrajana, da druge izbire praktično nismo imeli. Postopek varjenja, ki je prva faza v tehnologiji izdelovanja piva, bo v novi varilnici računalniško voden in povsem avtomatiziran. S kuhanjem pod nizkim pritiskom bomo prihranili 58 % primarne energije, 50 % vode, 5 % surovin, za tretjino pa se bo zmanjšalo število zaposlenih. Ker bodo izločeni vsi subjektivni vplivi, bo zagotovljena tudi stalna kakovost

in večja trajnost piva, kar je posebej pomembno za izvoz.«

Gradnjo »enostavne« industrijske dvorane, ki sicer ne bo tako lepa kot klasična, bo pa zato bistveno cenejša, predvsem pa bo mogoč boljši dostop do agregatov in s tem lažje servisiranje naprav, so zaupali delavcem SCT-ja, opremo varilnice pa s pogodbo na ključ ljubljanskemu SMELT-u. Prvi zaradi hude zime zamujajo z deli mesec in pol, težave pa imajo tudi dobavitelji opreme, ki bo sicer izdelana doma, vendar zanjo potrebujejo materiale iz uvoza, zlasti pločevino, za kar pa ni dovolj deviz.

»Poleg vseh prihrankov, ki sem jih že omenil, je nova varilnica pomembna tudi za varovanje okolja. Postopek čiščenja posod in celotnega sistema bo namreč izveden po principu zaprtega kroga čiščenja, kar pomeni, da se bodo vse odplake zbirale v skupni zbiralni posodi in se šele po nevtralizaciji spuščale v kanalizacijo. S kondenzacijo izparin, ki danes izhajajo na prosto, pa bo zmanjšano tudi širjenje aromatičnih snovi v okolico pivovarne.«

Več kot polovico denarja za naložbo bodo prispevali pivovarji sami, nekaj so združena sredstva SMELT-a in KONIMA, nekaj pa posojilo Ljubljanske banke. Nova varilnica naj bi začela obratovati februarja prihodnje leto. Od nje si v pivovarni obetajo izdelavo tehnološko zahtevnejših vrst piva, predvsem pa kakovost, ki se je ne bodo sramovali niti v svetovnem merilu.

Tatjana Ljubič

Položaj v Litostroju ni brezupen

V zadnjih časih lahko v sredstvih javnega obveščanja pogosto prebiramo članke o težavah, v katerih se je znašla ena naših največjih delovnih organizacij v Šiški in Ljubljani, Titovi zavodi Litostroj. Pogosto so ti prispevki napihljeni, res pa je tudi, da se je Litostroj postavil ob bok številnim delovnim organizacijam, ki so zašle v težave.

Vzrokov za to je več. Eden največjih so prav gotovo dolgovi Iraka (skoraj 30 milijonov dolarjev) za projekta Haditha in Kirkuk, interventni zakon, ki je močno prizadel organizacije z daljšim ciklusom proizvodnje, preveliko naraščanje cen materiala, storitev in uvoza, previsoke obresti za najete kredite za pripravo proizvodnje, izvoza in podobno. Vsi ti objektivni vzroki pa so pripomogli k temu, da so se razkrile tudi doslej prikrita slabosti v organizaciji dela znotraj tovarne, poslovanju in proizvodnji. Zato so morali nemudoma sprejeti predsanacijski program s katerim morajo izboljšati organizacijo dela in poiskati vse notranje rezerve. Nekaj napak so že ugotovili. Namreč Litostroj ima ob trinajstih proizvodnih TOŽD-ih tudi blagovne skupine, kar pomeni skupine določenih vrst izdelkov, in njihova pot od prodaje je skozi ciklus proizvodnje do končne izdelave, predolga. Uspešno prodajanje teh izdelkov pa je še kako odvisno od dobrega vodenja posamez-

nih blagovnih skupin. Tudi pri razvoju zaostajajo, razen nekaterih svetlih izjem, kot je denimo izdelovanje preoblikovalne opreme, kjer dosega Litostroj tudi zdaj zelo dobre rezultate. Zaradi vsega tega bo potrebno še veliko več napora vložiti v uvajanje novih izdelkov in opustiti nekatere stare, izboljšati bo treba tehnologijo posameznih izdelkov, skrajšati roke ter posodabljati in razvijati prodajno službo.

Zaskrbnjuječe je dejstvo, da je izhod iz krize povezan tudi s pridobivanjem novih naročil, saj jih je zdaj premalo. Pri tem bi potrebovali širšo družbeno pomoč. Pomagalo bi jim že to, da naša družba nudi Litostroju takšno delo za kakršno je usposobljen, kot je denimo izgradnja hidroelektrarn na Savi. To bi bila prav gotovo velika spodbuda saj bi z izvozom vseh lastnih zmogljivosti, oziroma oprti na lastne moči lažje in dolgoročneje reševali številne nako-pičene težave. Sedanj trenutek je za Litostroj najtežji saj delavcem komajda izplačujejo osebne dohodke, težave pa so tudi pri plačevanju dolgoročnejših obveznosti in podobno.

Kljub vsemu pa delavci in vodstvo Litostroja zaupajo v tovarno s tako dolgo tradicijo. Z že dosedanjim delom so dosegli velike uspehe na domačem in tujem tržišču. Le-te pa ne gre zapraviti.

Marjana Meglič